

Het Handhavingsdecreet in tweede editie: bedenkingen

Dr. Carole M. Billiet

Centrum voor Milieurecht U. Gent

Minaraad, 4 november 2008

environmental
LAWFORCE

U. Gent - K.U.Leuven

Inleidend

- Positief
 - Politieke wil
 - Maatschappelijke opwaardering natuur (strafbepalingen)
 - Vereenvoudiging (opheffingsbepalingen)
- Bedenkingen
 - Conceptbewaking
 - Handhavingsmodel
 - Sanctieconcepten
 - De opsporingsambtenaar
 - De sanctionering van het Mestdecreet 2006

1. Conceptbewaking: het onderliggende handhavingsmodel

- Wat was de idee?
 - Versterking van de bestuurlijke handhaving
 - Een beter sanctie-apparaat: het regularisatiebevel en bestuursdwang
 - Stroomlijnen bestaande regelingen
 - Verhoging doelmatigheid
 - Een ruimer sanctie-apparaat: veralgemening mogelijkheid tot gebruik van vermogenssancties, in het bijzonder de bestuurlijke geldboete
 - Strafrecht als ultimum remedium
 - Enkel relatief ernstige wetsschendingen (depenalisering)
 - Afbouw sanctie-apparaat gericht op herstel en toekomstbeveiliging

Conceptbewaking: het onderliggende handhavingsmodel

- Herstel op bevel van de rechter (art. 48 – 52 OD)
 - Uiteraard zeer positief
 - Algemeen toepasbaar
 - Ook milieuhygiëne
 - Brede omschrijving (aanpassingswerken)
 - O.m. ambtshalve en vraag gemachtigde ambtenaar
 - Met dwangsom
 - Regeling uitvoeringsfase
 - Corr. en burgerlijk
 - Regularisatiebevel?
- Bestuurlijke beboeting
 - Genuanceerd stelsel, met alternatieve en exclusieve beboeting
 - OD: zeer veel “lichte” wetsschendingen “milieumisdrijven”
 - Zie opheffingsbepalingen
 - Vb. loslopende honden en riviervisserij
 - Penaal afhandelingsmodel
 - Tafel van Elf – Lik op Stuk beleid

Conceptbewaking: sanctieconcepten

- Art. 16.3.26 HHD
 - Milieumisdrijven
 - TZH, met het oog op bewijsvoering
 - Alle bewarende maatregelen, zaken, max. 72 u
 - Onmiddellijke kennisgeving van de maatregel aan de PK
- Art. 16.3.26 N: erbij
 - met oog op
 - *Stopzetting*
 - *voorkomen herhaling*
 - Maatregelen o.m.
 - Bederfelijk/bezit verboden: onmiddellijke vernietiging
 - Dieren:
 - onmiddellijk vrij
 - Opvangcentrum
 - Vernietiging
 - Op kosten overtreder

Conceptbewaking: sanctieconcepten

- En bestuursdwang? Art. 16.4.7 § 1, 3° j^o 16.4.10
 - Milieu-inbreuken en milieumisdrijven
 - TZH en andere handhavers
 - Schriftelijk maar (nu) ook mondeling
 - Geen deadline van 72 u
 - Elke feitelijke handeling die wetsschending beëindigt, gevolgen ongedaan maakt, herhaling voorkomt
 - Zaak / dier bezit verboden?
 - Op kosten vermoedelijke overtreder

2. De opsporingsambtenaar

- Onduidelijkheden
 - Relatie tussen art. 16.3.8 N en art. 16.5.5 N
 - Is het al of niet de idee de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie enkel open te stellen voor toezichthouders met een toezichtsoopdracht inzake natuurbeheer?
 - Zie ook Memorie, p. 27, inzake art. 140 OD
 - Relatie toezichtsrechten en “opsporingsrechten”
 - Klassieke analyse: twee opeenvolgende fasen
- Lectuur gemene recht?
- Verwachtingen praktijkrelevantie?

3. En het Mestdecreet 2006?

- “Databankmisdrijven”
 - Memorie, p. 3 – 4
 - O.m. 63 §§ 1, 2, (3), 4
 - Geen tussenkomst TZH
 - Geen verbalisering / vaststellingsverslag
 - Systematische beboeting geproduceerd door databeheer
 - Duizenden dossiers
 - Duizenden dossiers die eerst naar parketten moeten
- Feiten
 - Praktijk sanctionering deel inbreuken is gekend
 - O.m. voorloper §§ 1, 2, 3
 - Altijd tussenkomst TZH
 - Altijd verbalisering
 - Geen systematische beboeting (prioriteitstelling wegens beperkte middelen)
 - In 10 jaar: 669+ boeten (100 per jaar?)
 - Quid exclusieve b. boete?

En het Mestdecreet 2006?

- “Overtredingen met vast boetebedrag”
 - Bestuurlijke beboeting
 - Allemaal met vaste tarifiering, ofwel via absoluut bedrag, ofwel via berekeningsformule (ook degene die naar HHD gaan)
 - Vaste tarifiering is niet vast; getrapte oplegging (bevoegdheid tot kwijtschelding en vermindering)
 - Het argument van de technische complexiteit
- Dossieropbouw: opties (memorie)?